

OBEŽNÍK

Ceské katolické misie

Ročník XII

Paříž

Číslo 5

září-říjen 1981

Ještě že už jsou ty prázdniny za námi!

Stará láska nerezaví

Někdy v lednu mi píše z domova, že se po mé adrese shání M.J. ... MJ ... MJ ... uvažují tedy a pomalu se mi přece jen vybaví někdejší spolupracovník, ikdyž se mi vybaví jen jméno bez obličeje. Nu což, napsat mu můžeme, proč by také ne? Odpověď žádná, až tuhle v červenci, zrovna šturmuje letní číslo "Oběžníku" a já jsem navíc uprostřed vyjednávání s novým zaměstnavatelem (od září mám nastoupit). Dopis z Vídně, jak v písničce o Clementine, expresrecommendedé, obsah stručný: *Jsem venku, přijed' rychle! Odjíždím dnes večer do Dolomit a potom za dva tři dny do Švýcarska přes Brig anebo možná zpět přes Rakousko, někdy kolem 20. července jsem v Davosu. Moje staré auto znáš a navíc mám vlastně ufušovaný přívěs, podle toho nás už někde v kempinku na dálku uvidíš ...* V rádiu právě uděluje Bison futé zasvěcené rady šesti miliónům Francouzů, vyrážejících na dálnice a z vrátnice volají, že

se tam po mně ptají jacísi "probablement Tchèques" s ob-
jemnými zavazadly. Neumějí ani slovo francouzsky a jsou
hrozně rádi, že mě našli ...

Politické pronásledování

Tak jsem konečně dostal azyl (politický, ve Francii, rozumí se)! sděluje mi hned ve dveřích rozradostněně A. K. Věru, trvalo to! Přitom jsme si dali takovou práci s popisem všeho, čím bylo A.K. doma bráněno ve svobodném rozletu ducha až do té míry, že nakonec musel odejít do exilu!

Našetřil jsem si z těch podpor trochu peněz, tak teď konečně vyrazím za kočkama do Španělska. Nemohl byste mi půjčit nějaké čtení na cestu, pane otec (? tak se s nad kdysi říkalo po českých luzích a hájích mlynářům, ne?) - ale jen nic politického, víte, o politiku já nikdy ani nezavádil!?

Balkán začíná za Rýnem

Po desíti dnech vazby jsou propuštěni Francouzi, kteří se pokusili zavézt do Československa finanční podporu a materiální vybavení pronásledovaným. O něco později jsou (pouze) několik hodin na československo-bavorské hranici vyslýcháni dva němečtí kněží, které policie zřejmě sledovala během celého jejich pobytu v Praze, jmenovitě při jejich setkáních s kněžími českými. Zajisté lidé čestní a obětaví, jako málokdo. Ale ne dost opatrní a informovaní: po jejich vyhoštění probíhá v Praze vlna výslechů a zatýkání, pěkně podle od-
ňatých adresářů.

Ach ty nešťastné adresáře západních turistů, které nenapadne a nenapadne, že ... Ono je to všechno tak strašně daleko na východ od Rýna, až kdesi v Karpatech! Praha je od Paříže vlakem skoro třináct set kilometrů! Už jste se někdy podívali pozorně na mapu? Řím je z Paříže o dvě stě kilometrů dále!

Tak si představ, že mi včera jeden esenbák vrazil facku, a já vůbec nevím proč! stěžuje si soudruh Sýc. To máš teda blbý, zamýšleně se drbe za uchem Vonderka, za to můžeš vyfasovat až dva roky! (z "Blče")

Tyrolské elegie

Bach mi piše jako doktor,
že mi nesvědčí
v Čechách zdraví, že prej potřebuju
změnu povětří.

Že je v Čechách tuze dušno,
horké výpary,
mnoho smradu po té oktrojírce,
holé nezdraví!

Že on tedy schválně pro mne
kočár sem poslal,
abych se hned na státní outraty
na cestu vydal.

A žandarmům že nařídil,
ať mne hodně nutí,
kdybch nechtěl ze skromnosti přijmout
jeho nabídnutí

Což je dělat? Že pak musím
hloupý zvyk ten mít,
že nemohu žandarmům s flintami
pranic odepřít!

K. Havlíček Borovský
31.10. 1821 - 29.7.1856

Zajímavosti z domova i ze světa

Podle zpráv, které proběhly západním tiskem, byli v Československu zatčeni tři kněží: P. Duka a dva jezuité, P. Kordík a P. Lízna. Došlo k tomu zřejmě ve spojitosti s jejich setkání s turisty ze Západu a z obvinění, která proti nim pak byla vznesena vyplývá, že hlavním nebo alespoň jedním z hlavních bodů obžaloby je jejich činnost při rozšiřování *nedovolených* tiskovin (?). Jedině poslední ze jmenovaných kněží je už na Západě znám z předchozích let a byl už také dvakrát vězněn.

Každoroční schůze českého náboženského střediska VELEHRAD a schůze *Křesťanské Akademie* se konaly ve druhém zářijovém týdnu v Brixenu. Vybíráme jen namátkou několik zajímavých údajů:

- skoro polovina rozpočtu šla v uplynulém roce na opravu našeho poutního domu, který je udržován v provozu minimálním personálem (jen 5 osob a to ještě s neúplným pracovním úvazkem) a - zvláště v létě - je stále plný. V důsledku této situace napříště *nebudou přijímáni hosté na pouhý jeden den*. Odlehčí se tím provoz a uklidní chod celého domu, který zůstává jedním z nejcennějších materiálních odkazů kardinála Berana našemu národu.
- ze zprávy o tiskové činnosti plyne rychle rostoucí zájem o časopis *STUDIE*, jehož náklad bude znovu zvýšen (už po třetí v uplynulých měsících). Jeho noví předplatitelé jsou ve velké většině velmi přesní - na rozdíl od předplatitelů *Nového života* (zvláště těch starších!), od kterých je peníze za časopis třeba velmi komplikovaně vymáhat!
(*Co tomu říkáte, předplatitelé ve Francii?*)
- Na závěr symposia o Janu Husovi, spojeného s oběma schůzemi, bylo rozhodnuto, že bude podobné symposium uspořádáno i v příštím roce, zřejmě zase někde v severní Itálii. Jedním z možných témat je *současná ateistická propaganda v Československu*.

Ještě je možno se přihlásit (urychleně!) na dvoudenní duchovní obnovu v Lucemburku, kterou povede *otec Koldář* z Paříže. On také přijímá případné zájemce. Cena bez cestovného nepřekročí 200,-FF. V průběhu obnovy bu-

de dost času i na prohlídku hezkého a každému Čechovi blízkého města Lucemburku.

Náš *Oběžník* se vám představuje v malinko pozměněném hávu, především jeho poslední strana, hlavně text pod čarou, si už vyžadoval opravy. Při té příležitosti jsme opravili chybu v českém titulu na první stránce - zato se nám podařilo udělat chybu překlepnutím v textu francouzském. Všimli jste si toho všeho?

Oběžník sám se tím vším necítí nijak dotčen (podle jeho vlastního důvěrného sdělení redaktorovi), ale zato pokladna to pocítila. Když už se takový titulní list tiskne, dělá se to pořádně, a to znamená nějakých 20.000 exemplářů. Ikdyž to všechno obstarala tentokrát naše dvorní offsetová tiskárna a tedy bezplatně co se týče obsluhy stroje, papír, tiskařská maketa a matrice se zaplatit musely. Se zvýšením všech cen se i tu projevila inflace, o níž se bude moci přesvědčit jmenovitě každý čtenář příštího čísla, které přinese vyúčtování za uplynulý rok.

Při zvýšeném nákladu každého čísla by nám nové listy měly vystačit znovu na těch 5 - 6 let, jako počáteční zásoba (bylo to 16.000 listů). Škoda jen té chybičky - nevěřili byste: četli ji čtyři lidé, a žádný si jí nevšimnul. Až teprve paní recepční v domě při letném pohledu na tu hromadu papíru vedle v chodbě ...

Baroque en Bohême se jmenuje velká výstava, která byla zahájena 18. září v reprezentačním pařížském *Grand Palais* a která potrvá prakticky až do vánoc. Nechte si ujít!

Naše bohoslužby v sobotu 17. října budou obětovány za pana *Josefa Bouchvala*, původním jménem *Bohuchvala*, nar. 25. května 1903 ve Veltrusech, zemř. 1. srpna 1981 ve Francii v Carpentras

V říjnu si připomínáme

1. 10. 1951 zemřel K. Teige, novinář a teoretik umění
s jehož jménem je spjata historie Devětsílu
3. 10. 1901 se narodil básník F. Halas
7. 10. 1961 zemřel malíř F. Tichý
9. 10. 1931 zemřel spisovatel A. Stašek
14. 10. 1771 zemřel F.X. Brixi, hudební skladatel
takřka výhradně církevních skladeb
17. 10. 1971 byl blahorečen polský řeholní kněz, P.
Max. Kolbe, umučený hladem v Osvětimi.
Polskou výpravu do Říma tehdy vedl arcibiskup
rodné diecéze P. Kolbeho, kardinál K. Wojtyła
24. 10. 1601 zemřel v Praze slavný hvězdář, T. de Brahe
25. 10. 1881 se narodil malíř P. Picasso
28. 10. 1918 se rozpadlo Rakousko-Uhersko a na jeho
troskách vznikly státy jižní a střední
Evropy, mezi nimi i Československo

ČETLI JSME KNIHU

(A. Cokota, *Geniální podnikatel Tomáš Baťa*, vydalo nakladatelství Sixty-Eight Publishers v Torontu, Kanada)

V roce 1904 bylo v Evropě málo mužů, jejichž stanovisko ke Spojeným Státům se podobalo stanovisku 28letého Tomáše. ...

Co ho fascinovalo, byl způsob americké práce a osobní výkony Američanů. Chtěl osobně zjistit, co dokáže americký dělník. Chtěl s ním změřit osobně své síly ve výrobě bot na místě, v amerických továrnách.

Jeho cesta do Ameriky se tehdy neměla podobat cestě do Německa, kterou podnikl okamžitě po prvním nápadu.

....

Za společníky si vybral tři mladé muže. Dva ševce a jednoho strojníka. Podle vypracovaného plánu se měla skupina ve Spojených Státech rozdělit a najít si práci v různých továrnách. Čas od času se měli v neděli sejit a vyměnit si zkušenosti a poznatky.

...

Ze záznamu o cestě nic nepodává tak jasný obraz muže, který ji prožíval, jako závěr jeho popisu: "Chtěl jsem pocítit na svém těle obtíže tak vysokých výkonů v práci. Z domova jsem měl vysoké mínění o své dovednosti. Byl jsem přesvědčen, že dovedu pracovat zručně na všech obuvnických strojích. V Americe mi toto vědomí nadělalo mnoho škody. Na otázku, jakou práci dovedu, jsem odpovídal pyšně, že

všechny. Úsměv na tváři náboráře a jeho zamítavé "nepotřebujeme", bylo odpovědí, již jsem si dlouho nemohl vyložit. Nicméně, později jsem se dostal tak daleko, že jsem byl postaven do řady uchazečů. Jsa zkoušen z jedné práce pochopil jsem oprávněnost pohrdavého úsměvu. Pochopil jsem, že za celý život bych nebyl s to naučit se všem pracem tak dokonale, jak se to již tehdy v Americe vyžadovalo. Vlivem protekce svého domácího jsem získal práci v jedné špatné továrně v Lynnu. Chtěl jsem se postavit na vlastní nohy. Hledal jsem novou práci - a to těžce. Kdo měl práci, vstával před sedmou hodinou, kdo ji neměl, vstával již před pátou, ba i dříve, aby byl před branou vzdálených továren dlouho před začátkem práce. Jaké štěstí, když jsem se octnul s vyhrnutými rukávy - tímto erbem amerického šlechtictví - u některého stroje při zkoušce. Mistr sledoval mé výkony

Bata

upřeně. Nemusel jsem pozorovat jeho tvář, abych z ní vyčetl svůj osud. Řekl mi to smích ostatních uchazečů, čekajících s vyhrnutými rukávy na můj neúspěch.

Dlouho nečekali. Takových zkoušek jsem postoupil asi dvacet během jednoho týdne - šest dní za týden. Skličovalo mne to na mysli - vžil jsem se úplně v cí-tění dělníka. Nestál jsem o dolary, jež jsem si dovezl do Ameriky, stál jsem o dolary, jež si vydělám. Chtěl jsem se změřit v práci s americkým člověkem.

Jednou při takové cestě za prací jsem řekl, že nebudu jíst, dokud nedostanu práci. Dostal jsem ji. Z tuláka, z bezcenného člověka, se stal rázem šlechtic. Z rukou visely cáry, ale hlava seděla pevně na svém místě.

Těmito poznámkami končí zápisky o jeho první cestě do Spojených států. Ani slovo o jeho společnících, takže jsem měl po jeho smrti potíže obeznámit se s jejich osudy. Podle plánu je čas od času svolal, aby se seznámil s jejich zkušenostmi. Na konci je pověřil jistými úkoly v New Yorku, jež měli vykonat před odjezdem do Evropy. Protože skončil svou práci v Bostonu předčasně, jel do New Yorku dříve. Během cesty vlakem pro ně připravil další úkoly ke splnění v New Yorku. Lodní lístky a výdaje na zpáteční cestu měli již zaplacený.

V New Yorku vystoupil z vlaku před polednem. To bylo u něho nezvyklé, neboť cestování během dne považoval za ztrátu času. Fyzickou změnu místa bylo přece možno uskutečnit během noci při spánku. Protože znal ulici a dům v němž byla jeho výzkumná trojice ubytována, zašel k nim přímo z nádraží neohlášen. Když otevřel dveře jejich bytu, našel tři nejspokojenější muže Ameriky zabrané do hry v karty uprostřed prázdných lahví od piva. Propustil je na místě a do Evropy se vrátil sám.

Jakou lekci získal Tomáš Baťa z této epizody jsem se nikdy nedozvěděl.

Z přednášky otce Koláře o vztahu mezi J. Viklešem
a M. Janem Husem

(přednáška byla původně přednesena na symposiu v Brixenu)

Na počátku je (u Husa) sociální kritika. Hus se vši svou výmluvností tepe ve jménu Božím rázně vše, co hanobí nevěstu Kristovu - církev. V tomto smyslu jej možno nazvat velkým teologem, to jest v etymologickém smyslu tohoto slova, které označuje "mluvu o Bohu". Nelze jej však nazvat velkým, originálním teologem ve smyslu, v jakém je a i tenkrát bylo toto slovo chápáno v církevním žargonu, totiž ve smyslu spekulativních a případně spisovatelských projevů univerzitních doktorů, po nichž zůstávají folianty a myšlenkové systémy, vycházející z filozofického a teologického pojmu bytí a Boha jakožto Bytí nejvyššího.

Husovým výchozím bodem je konkrétní přítomnost, nacházející se v příkrém rozporu s tím, co o ní vyvozuje někdy tak trochu ve vzduchoprázdnu teologická spekulace. Ani v tomto smyslu ale Husa spekulace nezajímá v první řadě, nýbrž jaksí až druhotně. V popředí jeho zájmu stojí náprava dané *skutečnosti*, a to směrem k evangelickému ideálu, a nikoliv oprava daných spekulativních *systémů*. Bylo už řečeno a vcelku spolehlivě doloženo, že v tomto spekulativním slova smyslu Hus skutečným původním teologem není, a četba jeho teologických spisů může toto tvrzení snadno dokázat. Je nesporné, že Hus vyniká v první řadě silou kazatelského slova, na které také sám při každé příležitosti znovu a znovu klade důraz.

... ..

Těžištěm této jeho kazatelské činnosti jsou jeho promluvy v kapli Betlémské (od r. 1403). To, co se nám zachovalo v dokumentech, ukazuje Husovu znalost a oblibu Viklefa - jmenovitě tam, kde jde o kárání zlořádu v tehdejší církvi a v životě jejího kléru. V kázání o svátku sv. Kateřiny v r. 1403 se nám zachoval nejstarší písemný doklad Husova boje proti odpustkům. Zaznívají tu i jiné Viklefovy myšlenky z různých zdrojů, jmenovitě z Dekalogu. Viklef sám je zde nazýván evangelickým mistrem. Ve světle Viklefova odsouzení z r. 1382 se takový postoj k němu rovná vstupu na bojiště s mocným protivníkem, totiž s celou církevní institucí, jejíž moc je sice právě v tuto dobu zasažena rozkolem, v žádném případě však nejde

o moc podlomenou či dokonce ochromenou. Administrativní mašinérie (v množném čísle) fungují dále a jen jejich požadavky vzrostly s počtem papežů, a v tuto dobu jsou právě papežové tři.

Hus jinak ale nadále zůstává kazatelem synodálním, tj spolupracovníkem reformních snah uvnitř církevní instituce. Obrat přináší definitivně vlastně až rok 1409. Teprve v tomto roce se Hus definitivně rozchází nejen s arcibiskupem Zbyňkem, ale i s církevní autoritou vůbec.

... ..

Husova činnost spekulativně-spisovatelská, určená vzdělanému publiku, je pozdní a má silně apologetický ráz. Hus nejen útočí, ale je také napadán, musí se bránit a argumentovat na patřičné úrovni. Není vůbec náhodou, že spisy tohoto druhu pocházejí všechny z posledních tří let Husova života; zejména je tento poznatek ale důležitý pro pochopení významu Husových spisů, ze kterých v Kostnici koncilní teologové vybírali obžalobu z bludu, jako např. spisy "De Ecclesia", "Contra Páleč" a "Contra Stanislaum". Všechny jsou z r. 1413, tj z doby, kdy je Hus ve vyhnanství, v důsledku klatby, která na něj byla uvalena v červenci 1412. Vytlačen z Prahy, daleko od Betlémské kaple a jejich posluchačů - zbaven obvyklých prostředků obrany - sahá Hus k peru, aby vyvrátil žaloby, které proti němu byly vzneseny. Žalobci jsou význační intelektuálové doby, jeho někdejší přátelé Štěpán Páleč a Stanislav ze Znojma. Hus jim odpovídá jazykem intelektuálů doby, jazykem vědeckým, a tím je teologie.

Tak se stává Hus-mravokárce a kazatel mimovolně spekulativním teologem. Tato role mu nesedí, tento terén střetnutí s protivníkem je mu vnucen. Nicméně to bude terén konečného zápasu - ve skutečnosti daleko od opravdového ohniska, ve kterém se sbíhají nitky problémů, které Husa zajímají po celý život.

... ..

A tak byl nakonec Hus-kritik a mravokárce, o nápravu usilující kazatel, odsouzen jako bludař v teologickém smyslu slova (viděno pod zorným úhlem teologické komise kostnického koncilu), jako autor tézí, jejichž autorem se stal jaksi *a posteriori*, tj dodatečně a mimovolně.

Na věčnost nás předešli

pan R. Prantl, den před svými jedenaosmdesátými narozeninami a po dlouhé nemoci. Náhoda přivedla do Paříže právě v tuto dobu otce Bernáčka, takže pan farář kostela St Merri měl při zádušní mši jako asistenty jak p. Koláře, tak p. Bernáčka.

paní M. Holečková, manželka všem našim krajanům známého hodináře a klenotníka zemřela prakticky cestou na pohřeb p. Prantla ve středu dne 16. září tr. Bylo jí 72 let a také už delší dobu stonala. Pohřeb se konal v úterý 22. září.

R. I. P.

Jako nedoručitelný se nám vrátil *Oběžník*

paní Nuc 75013 Paris
pan Domaszewski 75010 Paris

Na Oběžník a na Českou Katolickou Misi přispěli

Anonym 2x	Gottwald	Choutka	Dubská	Kubů
Marek	Pecháček	Peška	Rakovská	Šmíd

Všem dárcům bez rozdílu upřímně

PÁN BŮH ZAPLATÍ!

Příspěvky šekem pošlete na

MISSION CATHOLIQUE TCHÈQUE CCP 20 138 63 M Paris

Náš program:

Mše sv.: Každou první a třetí sobotu v měsíci ve čtvrt na šest večer (17 hod 15) v kapli domu CENTRE SEVRES, 35, rue de Sèvres 75006 PARIS (metro Sèvres-Babylone)

Po mši sv.: pravidelná setkání s kulturním programem v přízemí domu, sál č. 5

Na říjen a listopad jsme připravili:

17. října Ing Frynta, architekt, promluví o své práci a o architektuře na francouzském jihu, jmenovitě na středozezemním pobřeží

POZOR - mše sv. tento den je obětována za pana Bouchvala - viz str. 5. tohoto čísla!

7. listopadu otec Kolář promluví dva krátké filmy - z tábora českých skautů z jižního německa a z české národní pouti do Říma v r. 1979

21. listopadu NÁS TRADIČNÍ PŘEDVANOČNÍ PRODEJ ČESKÝCH KNIH A GRAMODESEK.
Nezapomente ten doma peněženku!

Pokoušíme se rovněž získat skvělé historické pásmo diapozitivů o Mistru Janu Husovi, sestavené Msgre Polcem. Je o ně všude obrovský zájem a proto si nejsme jisti, kdy se na nás dostane. Mohlo by to být 7. listopadu, místo slíbených filmů - to bychom ještě oznámili v průběhu měsíce října!

"OBĚŽNÍK" - Circulaire, bulletin de la Mission Catholique Tchèque de la région parisienne

Certificat d'inscription n. 52316

Périodique paraissant 6 fois par an, abonnement 15,- FF

Editeur responsable: P. Petr K o l á ř SJ 35, rue de Sèvres 75006 PARIS tél. 544-58-91

Les abonnements par chèque à l'adresse:

MISSION CATHOLIQUE TCHÈQUE, CCP 201 38 63 M Paris